

ETH DIARI

Numerò 136
dissabte 19 de junh 1999

HUELHETON

DIARI

D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

Eth Conselh Generau d'Aran en acte institucional entà celebrar era Hèsta d'Aran 1999 en Poliesportiu de Vielha. Eth sindic Barrera presidic er eveniment damb toti es sòns conselhèrs e damb eth director generau d'Administracions Locaus dera Generalitat de Catalonha senhor Raventós, qu'ena foto parle as mès de quate centes personas amassades en acte.

EDITORIAU

UN ARAN MENS PLURAU

Es resultats d'ues eleccions son questions indiscutibles des der estricte punt d'en-guarda democratic: qui les guanhe ei plenaments legitimat entà governar.

Ua auta causa ei qu'ua victòria coma era qu'a obtengut eth sindic Barrera, pogue representar entà Aran un torn mès de ròsca dera prepotència ara quau mos a auut abituats en-quia ara ara ora de governar.

Se abantes, damb ua timida majoria en Conselh Generau, non sigueren capables de trappar canaus de consens damb era oposicion, e tirèren peth dret sense auer present qu'era autonomia aranesa encara ei a miei hèr e a de

besonh de totes es sensibilitats, ara, en tot auer guanhat de forma *aplastant* eth Conselh, er Ajuntament deth cap-lòc deth país, e en tot auer eth poder en Naut Aran, fòrça mos temem qu'er ambient dera pluralitat serà mens respirable en Aran.

Perqué? Per qué non dà-les un marge de confiança? Lèu tot just èm a londeman des eleccions e non an auut temps d'exercir un nau estil, per qué non deishar hèr?, mos poirien dèder quauqui lectors.

Ebé! Deisham passar tot eth temps que calgue, mès deth prumèr moment cau analizar era situacion, perque i a actituds irreversibles

que condicionaràn era vida deth país.

Prumèra pista de coma pòden anar es causes: eth magnific sindic profitèc eth parlament dera Hèsta d'Aran entà hè-mos arribar a toti es ciutadans un messatge de partit, e non un d'institucional damb estil de govèrn e d'òme d'estat, coma meritaue era escadença.

Ei un simptòma que reflectie eth madeish libret-memòria de propaganda dera òbra de govèrn, qu'es convergents despartien pendent era campanha electorau.

Ei non comprèner qu'eth Conselh non ei sonque er equip de govèrn, senon tanben era oposicion.

Qu'açò ac hèsque Pepito Calbetó e era sua gent, non mos a d'estonar; aquíu a on non i a sensibilitat democratica non cau estranhà-se d'arren. Mès as convergents, que formen part plenament deth blòc democratic deth país, òc que cau demanà-les puresa democratica en estil: eth hons e es formes.

Es majories son temibles quan qui les administre *va a sac*, impausant politiques estructuraus sense informar, consultar e mens consensuar, non sonque as auti partits, senon

(Contunhe darrèr)

UN ARAN MENS PLURAU (Contunhacion)

tanpòc hènt-ac damb es sectors dinamics e organizadi dera societat civiu. Alavetz cau denonciàc damb ua perversion politica qu'ara longa condicionarà negatiuaments ara nòsta societat en tot fracturà-la sociauments e culturaments.

Era situacion mès preocupanta ei era deth nau consistòri der Ajuntament de Vielha, e non perque un òme coma Pau Perdices pogue èster alcalde, perque sincèrament, eth senhor Perdices ei ua persona entranhabla e aunèsta, que merite tota era nòsta admiracion personala, senon perque coma ei enfocada era question, pòt acabar siguent un enòrme atemptat ara autonomia locau. Dit d'ua auta faïçon, eth senhor Perdices pòt acabar estant eth "gran calçasses" deth Conselh, per que qui manarà aquíu serà er equip Barrera e non er equip Perdices.

Perque còste de creir que qui a estat subaltèrn deth sindic tant en Conselh coma en partit, d'un virament ara dirigirà damb pleni poders ath dusau deth sòn pròpi listat municipal, qu'ei ne mès ne mens qu'eth senhor Barrera. Ne que sigue ua anecdòta, encara arrís era premsa canalhessa, dera escridassada publica qu'eth sindic li daue ath submís Perdices era net dera primèra empegada de cartells electoraus en Vielha.

Eth Conselh Generau deth senhor Barrera a estat enquia aué un organisme centralista qu'a

mespredat era autonomia locau des ajuntaments, en tot propiciar partidisticament un desbilançament d'inversions e de traspassi de competències tàs ajuntaments. Ara, ath delà, cargues de Sindicatura son implicadi dirèctament en cargues municipaus, un sistèma qu'a foncionat entà guanyar ues eleccions, mès un sistèma que non da era besonhosa independéncia locau ar Ajuntament de Vielha.

Era pluralitat non sonque ven dada per hèr jogar politicament es partits; tanben aguesta democracia se prohondize quan cada institucion publica complís plenament eth sòn papèr.

Senon càmien es causes: prumèr, eth futur baile Perdices non manarà arren, e qui reauement manarà serà eth senhor Barrera, e ath delà, coma qu'eth Conselh trabalhe d'ua faïçon fòrça personalista e lèu non i a ahèrs que non passen pera persona deth senhor Barrera, serà aguest qui d'ua manèra perilhosa arremassarà tot eth poder.

Un superBarrera ath quau, maugrat eth sòn arrioleto e era sua naturau simpatia, li còste enòrmaments veir qu'eth país non ei eth sòn bòsc particular a on gaudir damb era caça

major.

E açò, aquíu a on demoren mès clars toti aguesti problèms ei damb era cultura e es mejans de comunicacion. Qu'un sindic qu'a un país desarticulat culturament e idiomàticament non si-gue capable -aumens en aguest nivèu- de trabalhar de manèra consensuada ei era paradoxa dera contradiccion deth nacionalisme aranés.

Cap illusion culturau en marcha, cap complicitat generau entara normalizacion lingüística, a non èster era politica de talonari potenciadora d'ua cultura organica capabla sonque d'inventariar era misèria creatua que mos entore.

E ara qué, auram de crompàmos toti eth libre nacionau, eth vidèu nacionau e eth compact disc nacionau?

Perque coma van es causes, n'i an uns de boni e d'auti de dolents, o impresentables, coma mos dedicaue a crits ena recepcion dera Hèsta d'Aran, er incontinent exconselhèr de Torisme, Batalla.

Per que un aute aspècte ei era comunicacion. A part deth mensprètz mès absolut deth sindic ara premsa privada escrita damb eth tèma

des debats politics, ei d'escandal era instrumentalizacion de TV3 e de Catalunya Ràdio que des de Sindicatura s'a hèt e que cau denonciar.

Aguesta premsa la pagam toti, e non ei ua premsa plurau. I a listes neres entà parlar e collaborar. Ei un monopòli pèrvèr, que per culpa de salvar es professionals que i trabalhen, deisham de hè-ne era tan besonhosa critica. E açò calerà reconsideràc o creà-ne era alternatiua urgentament.

Nosati, maugrat es critiques que hèm, vole-riem credé-mos aquerò que publicaue eth sindic en aguest diari entara Hèsta d'Aran: "... Tostemp auram un moment entà parlar des vòstes suggeréncies e recuèlher es vòstes orientacions. Es reflexions seràn tostemps benvengudes..."

Donques, des d'aguest diari, ara sua disposicion entà reflexionar sus cultura e comunicacion. Açò òc, nosati entenem qu'era autentica leiaut a un sindic ei didé-li dubertaments e sense manies ce qué pensam, non sigue que passe coma eth conde popular e mos trapam un sindic saludant a toti en tot creir qu'anaue vestit e non i anaue, encara qu'es sòns "colaboradors-coordinadors-subaltèrns" li aguessen hèt a creir que òc qu'anaue vestit.

Era cultura deth pacte sonque se pòt realizar des dera leiaut critica e non des des profitats e leliquejaires de torn.

IMATGES DERA HÈSTA INSTITUCIONAU D'ARAN 1999

VIELHA FIN DE CORSA DERA CINCAU ETAPA DERA VOLTA CICLISTA A LLEIDA

Ager se disputèc era etapa 'reina' dera 47au edicion dera Volta Ciclista a Lleida, qu'auie un recorrut de 139,9 quilomètres en tot anar d'Organhà enquia Vielha.

Entrada ena meta de Vielha deth primèr corredor: Beniot Luminet

coma líder dera generau. En aguesta etapa es corredors agueren d'afrontar dus pòrts de primèra categoria: eth deth Cantó, en quilomètre 41 de corsa, e eth dera Bonaigua, en 116, e a sonque 23 dera arribada.

Siguec ua jornada plan dura que semble que pòt perfilar definitivament era competicion entad açò que tanh ara sua classificacion finau.

Luminet, de celebracion tamb cava.

Autrejamet deth trofèu ath guanhador dera etapa per part deth baile, Pepito Calbetó.

Aguesta etapa la guanhèc Beniot Luminet, der equip Besson, qu'entrèc ena meta de Vielha esprintant tamb Tomàs Valls, deth Kelme, dusau classificat dera etapa. A cinc segons entrèc eth tresau dera etapa, er olandés Thorwald Veneberg, der equip Rabobank, eth quau conserve eth *maillot* jaune

Aguesta Volta cònte de cinc etapes en linha e ua cronoescalada, de Pònt de Suert entara ermita de Sant Salvador, tamb un desnivèu de 700 mètres enes sòns 7,5 km de recorrut, que se correguec delàger. Aué donques qu'ei eth darrèr dia d'aguesta corsa organizada pera Peña Ciclista Colomina.

Edite ETH DIARI Família Colomines Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA: Aula Europa des Pirinèus (Val d'Aran) Carrèr Doctor Manel Vidal locau num. 5 (Darrèr edifici/ Ath cant der Espitau) 25530 Vielha-Val d'Aran Telefon: 973641772 Fax: 973640871 E-mail: vivenciaaranesa@ctv.es	Editor e director: Joan-Ramon Colomines-Companyes. e-mail: jrce@apdo.com Informatica e dissenh: Marc Colomines i Nadal. Equip de correctors: Xavier Gutierrez. Equip comerciau: Ramon Agulló i Teixidor. Impression: Xerox's Document Center 220 ST d'ETH DIARI en Vielha. Tirada: 1000 exemplars.
---	--